

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

Cap. I. Proponitur controuersia prima de scientia animæ Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

LIBER QVARTVS

DE CHRISTI ANIMA.

CAPVT PRIMVM.

Proponitur controuersia prima de scientia animæ Christi.

DISSERVIMVS hactenus de Christi diuinitate & incarnatione; nunc de anima eius, non quidem omnia quæ à Theologis disputari solent, sed ea solum, quæ ab hæreticis huius temporis in dubium reuocantur, explicare aggrediemur.

Duæ sunt igitur de Christi anima huius temporis controuersiæ; Vna de perfectione ipsius; Altera de descensu ad inferos. Ac vt de priore prius dicamus; Fuit hæresis antiqua AGNOITARVM, qui, auctore Themistio Diacono, vt referunt B. Liberatus in Breviario cap. 19. & B. Gregorius lib. 8. epist. 42. docebant Christum ignorasse diem iudicij, neque verò diuinitati Christi, sed animæ eam ignorantiam tribuebant, vt planum est ex eorum argumento. Sic enim colligebant, Verbum accepit corruptibile corpus, vt moriendo pro nobis, nos à morte liberaret, ergo accepit etiam nostram ignorantiam, id est, mentem humanam ignorantem, vt nos ab ignorantia liberaret.

Hanc hæresim sequuntur omnes ferè huius temporis hæretici, qui asserunt Christi animam paulatim didicisse, quæ verè ignorabat; & aliquid etiam egisse, quod corrigi debuerit: quod etiam si peccatum fuisse illi non audent dicere; tamen peccatum reuera fuit, si corrigi debuit.

MARTINVS LVTHERVVS in concione de natali Domini, tractans locum Marc. 13. de die illo, &c. *Intempestuam*, inquit, *narrationem quidam hic afferunt dicentes, Filius nescit, id est, noluit scire. Quid opus est istis commentis? Christus Verus homo fuit, quare ut alius purus, sed sanctus homo, non quolibet tempore cogitavit, dixit, & voluit, intellexit omnia. Et infra: scit enim non quolibet tempore omnia vidit, audiuit, atq; fecit, ita etiam corde non omnia semper agnovit, sed quomodo illud duxit, ac docuit Dominus. Similia habet idem Lutherus in homilia Dominicæ primæ post Epiphaniam, explicans illud; *Proficiebat sapientia & gratia.**

ZVVINGLIVS quoque in confessione ad Carolom V. ait, dicit Christi sapientiam paulatim creuisse. BVCKERVS in c. 24. Matth. *Ut ergo*, inquit, *omnia alia humana infirmitatis in se recepit, hominibus per omnia similis factus, excepto peccato, ita etiam humanam scientiam, & ignorantiam, rationem videlicet mentemq; humanam, quæ per intervalla augetur, siue accrescit, siue diminuitur, assumpsit; secundum quam numerum aliquid nescire dicitur. Ideo alibi habetur; *Proficiebat sapientia, atate & gratia.**

CALVINVS in cap. 24. Matth. *Porro ter & quater*, inquit, *insanus foret qui se grauatim ignorantia subiceret, quam ne ipse quidem Dei Filius nostra causa subire abnuisit, &c.* Similia habet in c. 2. Luc. & vitur argumēto eodē, quo Argotta. Theodorus BEZA in libro contra Andream Iacobi de duobus naturis Christi, cum ei obiiceretur quod Christi animam ignorantiam tribuisset; non negauit, sed respondit se lectum esse Lutherum & Calvinum.

Rursum CALVINVS in cap. 26. Matth. dicit: *Christi oratio in horto, abruptum fuisse votum.* Et infra: *Metu perterritus inquit, & anxietate cōstrictus fuit, ut necesse foret inter violentos tentationum fluctus alternis votis quasi vacillare. Est ratio est, cur mortem deprecatus mox sibi frenum iniicit, ut trisq; imperio subiiciens, votum illud subito elapsum abegeret ac reuocet.* Nota illa verba: *Subito elapsum, item ille cogit ab ipsis carceribus affectum suum cohibeat, seq; ipsum matrem cogat in ordinem.* Ibidem: *Non fuit, inquit, hac meditata Christi oratio, sed vis & impetus doloris subitam ei vocem exiit.*

torst, cui statim addita fuit correctio; eadem Vehementia presentem caelestis decreti memoriam illi abstulit. Hæc ille; qui non ignoratiam modò, sed etiam obliuionem, & peccatum Christo tribuere non veretur.

Fundamentum suæ sententiæ constituunt in quinq; locis Scripturæ. PRIMVS est Heb. 2. & 4. *Debuit assimilari fratribus per omnia absq; peccato.* SECUNDVS est Luc. 2. *Puer autem crescebat, & confortabatur spiritu, plenus sapientia, & gratia Dei erat in illo.* Nam in Græco non est, plenus, sed qui implebatur, non enim est πλήρης sed participium præsens πλήρῦμενον. TERTIVS est ibidem: *IESVS autem proficiebat sapientia, atate & gratia.* QVARTVS est Marc. 13. *De illo die nemo scit, neq; Angeli, neq; Filius, nisi solus Pater.* QVINTVS est Matth. 26. *Si possibile est, transeat calix iste; sed non quod ego volo, sed quod tu.* Videtur enim Dominus reuocare & corrigere priorem orationem suam. Et præterea vel sciebat Dominus, possibile fuisse vt transferretur calix, vel sciebat id fuisse impossibile; vel ignorabat, possibile ne esset, an impossibile. Si ignorabat, ignorans erat; si sciebat esse possibile, cur dubitabat? si sciebat esse impossibile, cur petebat? denique, nõne venerat pro genere humano moriturus? cur igitur mortem deprecatur?

At Catholicorum cõmunis sententia semper fuit, Christi animam ab ipsa sua creatione repletam scientia & gratia, ita vt nihil postea didicerit, quod antea nesciret, nec vllam actionem fecerit, aut facere potuerit, quæ emendatione e-guerit. Ita docent cum Magistro omnes Theologi in 3. dist. 13. & etiam omnes Patres, vt mox videbimus.

CAPVT II.

Probatur veritas ex Scripturis.

RAUCIS igitur nobis demonstrandũ est, Christi animam ab ipsa sua creatione, sapiëntia, & gratia plenissimam fuisse. Id quod Scripturarum testimoniis, Patrum doctrina, & argumentis ab ipsa ratione peritis probare conabimur. Habemus in primis testimonium Isaia, c. II. *Egredietur Virga de radice Iesse, & flos de radice eius descendet, & requiescet super eum spiritus Do-*